

Justiitsministeerium
15191 Tallinn

Teie 02.06.2014, nr 7-7/14-4763
Meie 20.06.2014, nr 8-6/342

Ühinguõiguse kodifitseerimise ettevalmistamine

Austatud justiitsminister hr Andres Anvelt,

Eesti Kirikute Nõukogu (EKN) tänab Teid võimaluse eest avaldada arvamust seoses ühinguõiguse kodifitseerimisega.

EKNil on kahetine puutumus ja kogemused nimetatud valdkonnaga - ühelt poolt on EKNi liikmeteks kirikud, koguduste liidud ja üks üksikogudus, mis vastavalt Kirikute ja koguduste seadusele on usulised ühendused, koosnedes omakorda usulistest ühendustest (kogudustest, kloostritest ja institutsioonidest), ning teisalt on EKN ise mittetulundusühing, mis omakorda on asutanud sihtasutusi ning võib osaleda liikmena teistes mittetulundusühingutes.

Juhul kui ühinguõiguse kodifitseerimine saab hõlmama ka usulisi ühendusi puudutavaid regulatsioone, siis peame oluliseks, et selle protsessi käigus pöörataks tähelepanu järgmistele asjaoludele:

1. Kirikute ja koguduste seadus ei ole pelgalt usuliste ühenduste asutamist, registreerimist ja tegevust puudutav õigusakt, vaid sisaldab ka terve rida norme, mis puudutavad laiemalt usuvabaduse tagamisega seotud küsimusi (nt usuline töö vanglates, kaitseväes jms). Seega tuleb silmas pidada, et kui kitsamalt usuliste ühenduste asutamist ja tegevust puudutavad normid kodifitseeritakse mingisse suuremasse õigusakti, siis ei tohiks reguleerimata jääma muud küsimused, mis praegu samuti sisalduvad kirikute ja koguduste seaduses.
2. Äärmiselt oluline on, et kodifitseerimise käigus ei kaoks usuliste ühenduste autonoomia, mis praeguses kirikute ja koguduste seaduses on küllaltki hästi sätestatud (sh et traditsioonilistele usulistele ühendustele sisuliselt mittetulundusühingute seadus ei laieneks ning et kirik või koguduste liit saaks kogu oma seismise korralduse põhikirjas jt seesmistes õigusaktides ise sätestada). Nagu oleme aru saanud, siis on õige pea jõustumas muudatused, mille kohaselt usulised ühendused ei oleks enam mittetulundusühingu alaliigiks nagu seni - sellest tulenevalt võiks kaaluda, kas siiski usuliste ühenduste register ei võiks tulevikus ka formaalses mõttes olla iseseisvaks registriks Äriregistri ning Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri kõrval.

EESTI KIRIKUTE NÕUKOGU

Estonian Council of Churches

3. Kindlasti võiks olla üks kodifitseerimise eesmärk ka terminite ühtlustamine erinevates õigusaktides - praegu kasutab kirikute ja koguduste seadus mõisteid "usuline ühendus" ja "usuühing", kuid teistes õigusaktides on nende juriidilise isikute vormide kohta kasutusel tänini üsna erinevad mõisted ning teatud juhtudel tekitab see õiguslikku segadust.

4. Kuivõrd usulistel ühendustel on oma tegevuse korraldamise reeglite määratlemisel küllaltki suur autonoomia, siis võiks see autonoomia edaspidi laieneda ka kirikute ja koguduste liitude õigusele määratleda oma põhikirjades kirikutesse ja koguduste liitudesse kuuluvate koguduste, kloostrite ja institutsioonide ühinemise ja lõpetamisega seonduvat.

Avaldame lootust, et peate vajalikuks EKNi kaasata ka ühinguõiguse kodifitseerimise järgmistesse etappidesse ning kinnitame, et oleme valmis andma sellesse oma panuse.

Austusega

Ruudi Leinus
Eesti Kirikute Nõukogu täitevsekretär